

עונג שבת

שב"ק פר' "יתרו" תשפ"ו	שנה מ"ו	גליון מס' 2280 / מערכת 0545776016
-----------------------	---------	-----------------------------------

ויעמוד העם על משה מהבוקר עד הערב" [י"ח, י"ג]

את הסכסוך בין ראובן לשמעון, אלא גם להעמיד את התורה על תילה, ולכן אמרו חז"ל כל דין שדן דין אמת לאמיתו אפי' שעה אחת ביום מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית, והטעם כי המשמעות של מעשה בראשית היא להוריד השפע האלוקי לתוך העולם הזה, ולכן דין שדן כפי הצדק האלוקי, מי שעוסק בכך זה מתן תורה האמיתי, ולכן מיד אחרי מתן תורה נאמרה פר' ואלה המשפטים, להוריד את התורה הגדולה לחיי המעשה, לדעת איך לחיות ע"פ התורה, לא להזיק לשני, להיטיב לשני וכו', זה מה שמשה רבינו מלמד אותנו לקחת את התורה ולהוריד את השפע האלוקי, ולכן מי שדן דין אמת לאמיתו נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית.

"לא תענה ברעך עד שקר" [כ', י"ג]

העדות אמת שידעת על פי עד נאמן לך, לא תענה להיות עד, לומר שראית, כי לא יבצר מהיותך עד שקר, על כן לא נאמר עדות אלא עד.

כלומר התורה רוצה להרחיב את האיסור הזה, יש הבדל בין עדות שקר לעד שקר. עדות שקר זה מצב שאדם מעיד על דבר שאינו אמת, אבל התורה אסרה גם "עד שקר" אע"פ שעצם העדות נכונה, זו האמת, רק שהוא לא ראה את הדבר, והוא הולך להעיד על סמך שראה, על זה נאמר "לא תענה ברעך עד שקר", אתה עד שקר למרות שעצם העדות אמיתית.

מביא רש"י מחז"ל: אפשר לומר כן? [היתכן שכל היום שפט משה את העם], אלא כל דין שדן דין אמת לאמיתו, אפי' שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו עוסק בתורה כל היום, וכאילו נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית שנא' ויהי ערב ויהי בוקר [מגילה י.]. מה הטעם שדיין שדן דין אמת לאמיתו נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית. הר"ן בדרוש ה-11 מסביר שישנן שתי מערכות משפט, נא' "שופטים ושופטים תיתן לך ושפטו את העם משפט צדק". מטרת המשפט היא, האחת לפטור סכסוכים בין הציבור, שאם לא כן איש את רעהו בלעו, ויהיה העולם נשחת, אבל עם ישראל, אומר הר"ן, צריך את המשפט גם לסיבה אחרת, להעמיד חוקי התורה על תילם, לא רק בשביל לפתור

כותב האב"ע "שנים רבות חיפשתי בליבי טעם זאת המילה לאמור "עד שקר" ולא נאמר "עדות שקר" הרי התורה אוסרת להעיד עדות שקר, וכפי שהתרגום כותב "לא תסהיד בחברך שהדותא דשקרא". ומדוע לשון הפסוק עד שקר.

האב"ע עונה "לא תענה אם אתה עד שקר", כלומר "לא תענה ברעך עד שקר" ופרושו אם אתה עד שקרן אל תעיד וגם לא תיקח לך אדם שמעיד שקר עבורך. האלשיך הק' מפרש: "אע"פ שאין העדות נגמר בך כי עד אחד אתה, עם כל זה אתה עובר על הלאו", ועוד הוא מפרש בדומה למשך חכמה: גם אם

24 שעות גם מבחוץ וגם מבפנים, כלומר את המעשים והדיבורים והמחשבות והרגשות והכל בשיא השקיפות... כי הנוטע אוזן הלא ישמע, אם היוצר עין הלא יביט, וזה מה שאומר שלמה המלך [במשלי ט"ו]: "בכל מקום עיני ה' צופות רעים וטובים", למה הקדים רעים לטובים? אולי כדי שלא יחשבו אנשים שהרעים חוגגים ולא יענשו, או יתכן שהקב"ה מצפה שהרעים יחזרו בתשובה ויהיו טובים.

פעם כשהיו אומרים לאדם מצלמים את מעשיך בשמים, היה תמה, מי יכול לראות אותי מזה גובה. היום אדם נוסע בכביש והג'פי-אס אומר לו: עברת את המהירות המותרת, פנה ימינה, פנה שמאלה, איך הלויין רואה אותך, באיזה שביל הוא נכנס, ועוד מעיר לו הערות, ובאותו רגע הוא מדבר עם איך ספור של אנשים במקומות שונים, ואם את הדבר הזה פיתח מוח קטן של בן אדם, מה יכול לפתח בורא עולם בעצמו, יש לקב"ה בעולמו מיליוני מצלמות בכל פינה, מכל זווית, והן מצלמות את האדם

הלכות בציעת הפת

השולחן, אינו חייב לטבול בשאר המאכלים שעל השולחן, דלא כמו שנוהגים רבים. ה. אם ברך המוציא וזכר שלא עישר מהפת, יכול לומר כל הנוסח בין ברכת המוציא לאכילה. ו. אין לאכול לפני שנותן לבהמתו, וע"כ מי שיש לו אקוריום עם דגים וציפורים, לא יאכל רק אם נתן תחילה להם [ע"פ שו"ת יעב"ץ ז"י].

[לביורורים בהל' בטל. 5708673]

א. בשעה שמברך על פרוסת לחם יבצע אותה לכל רוחבה ולא יוציא מתוכה מהחלק הרך בלבד [מ"ב קס"ז, ס"ק א']. ב. המוציא אחרים בברכת המוציא, צריך לבצוע חתיכה גדולה מהפת הגדולה. ג. לא יפסיק בין המוציא לאכילה, ואם הפסיק אפ' במילה אחת, יחזור ויברך, אבל אם אמר נו, או שה – שאין לה משמעות של מילה, אינו הפסק. ד. היום שמים מלח בפת והטיבול במלח אינו מהדין רק ע"פ הסוד, וע"כ אם אין מלח על

בטחון בה'

איתו, והנה פתאום מגיע אחי רבי יעקב גרוסמן לסגור חתונה בארמונות חן לבת שלו, אמרתי לו תשמע רבי יעקב איזה ספור יש לי פה. אומר לו רבי יעקב אני נותן 5000 ש'. אומר רבי יצחק דוד גם אני נותן חמשת אלפים, טוב אז יש כבר עשרת אלפים, מאיפה משיגים עוד 40. אומר לו רבי יעקב תשמע יש גביר אחד בירושלים שאוהב לתת להכנסת כלה, תרים אליו טלפון אולי הוא יעזור. הרים אליו הרב גרוסמן טלפון וסיפר לו, יש יהודי חשוב שמתחתן בשבוע הבא וחסר לו הרבה כסף. שואל אותו כמה כסף אתה צריך, והוא מספר שלא היה נעים לבקש 40 אז הוא ביקש 30. אומר לו הגביר אתה יודע מה, אני אתן 40 שיהיה לו 10 לשאר הדברים, ואז הוא אומר לחתן השגתי לך 50 אלף. כאן אני נותן לך 10, כתב צ'ק 5000, אחיו כתב צ'ק 5000, תיסע לירושלים תקבל עוד 40. רואים מכאן שכאשר אדם הולך עם הקב"ה, עם אמונה שלמה עד הסוף, הקב"ה אומר אני גם אלך אתך עד הסוף. איזו הצלחה יש לאדם שחי עם אמונה.

[הרה"ג גאול אלקריף שליט"א]

בספר "האמנתי ואספרה" מספר רבי יצחק דוד גרוסמן שליט"א, רבה של מגדל העמק, שיום אחד הוא הגיע ל"ארמנות חן", ניגש אליו יהודי ואומר לו כבוד הרב אני צריך שיחה אישית עם הרב. נכנסו למשרד של רבי יוסף כהן, מנהלה של "חסדי נעמי", והוא אומר לרב: אני קיבוצניק, חזרתי בתשובה, היום אני מוסר שעורים ברבים. אני בשבוע הבא מתחתן, ההורים שלי לא מכירים בי, כי חזרתי בתשובה, אין לי לא סבא ולא סבתא כי ההרים שלי ניצולי שואה, אין לי משפחה. מאותו יום שחזרתי בתשובה אני לא עובד, ההוצאות של החתונה הם 50 אלף ש', ואני לא יודע מאיפה לשלם את החתונה, ואת התזמורת, ואת כל שאר ההוצאות שאני צריך לקרוא החתונה. אומר לו הרב אז למה חיכית עד היום, והוא אומר, אני החלטתי שאני אתחזק באמונה ובטחון שלם עד הסוף, אני מאמין שהקב"ה יביא לי את הישועה, ואני פונה אליך כי צריך לעשות השתדלות. אני יודע שיש לך קשרים תעזור לי להשיג את הכסף הדרוש. אומר לו הרב, תשמע, אני במוצש"ק טס לחו"ל מאיפה אני אשיג לך את הכסף, והנה הוא מספר, בדיוק כשאני מדבר

לע"נ רב אהרון שמעון ב"ר יצחק שלמה ז"ל, לע"נ הרב משה דוד ב"ר שלום העשל ז"ל, לע"נ הרב דניאל ב"ר יעקב ז"ל, לע"נ הרב יעקב יצחק ב"ר אהרן שמעון ז"ל, לע"נ מרת שרה ב"ר יעקב ז"ל, לע"נ מרת צפורה ב"ר אליעזר יצחק ז"ל, לע"נ דינה ב"ר שלום ז"ל